

© Vijeće Europe/Europski sud za ljudska prava, 2012.

Ovaj prijevod financiran je uz podršku Zaklade za ljudska prava Vijeća Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund) i kao takav ne obvezuje Sud. Za više informacija vidjeti detaljnu napomenu o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Obavještajna bilješka o praksi Suda br. 150

Ožujak 2012.

Sitaropoulos i Giakoumopoulos protiv Grčke [GC] - 42202/07

Presuda 15.3.2012 [GC]

Članak 3. Protokola br. 1

Slobodno izražavanje mišljenja naroda

Pravo glasa

Nepostojanje zakonodavstva koje bi uređivalo postupak za grčke državljane koji žive u inozemstvu da glasuju na parlamentarnim izborima: *nema povrede*.

Činjenice – Podnositelji zahtjeva su dva grčka državljana koja su trajno nastanjena u Strasbourgu (Francuska). U pismu od 10. rujna 2007. upućenom grčkom veleposlaniku u Francuskoj izrazili su želju da glasaju iz države njihova prebivališta na parlamentarnim izborima koji su se održavali u Grčkoj 16. rujna 2007. Dva dana kasnije, veleposlanik im je odgovorio da ne može udovoljiti njihovu zahtjevu iz razloga što nisu postojala pravila koja bi uređivala uvjete za postupak glasovanja grčkih birača koji su se nalazili izvan države. Opći izbori su održani, a podnositelji zahtjeva, koji nisu otputovali u Grčku tom prigodom, nisu iskoristili svoje pravo glasa.

U presudi od 8. srpnja 2010. (vidi Obavještajnu bilješku br. 132), Vijeće Suda je zaključilo da je došlo do povrede članka 3. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

Pravo – Članak 3. Protokola br. 1: Podnositelji zahtjeva su se žalili na činjenicu da grčko zakonodavstvo nije omogućavalo državljanima koji žive izvan zemlje da glasuju na parlamentarnim izborima iz svog mjesta prebivališta. Iako Ustav već trideset i pet godina sadrži odredbu da se ima organizirati pravo glasa za dijasporu, nije usvojena nikakva mjera koja bi dala učinka tom pravu. Sud je stoga imao razmotriti da li je izborni sustav, unatoč propustu usvajanja zakonodavstva glede uvjeta za ostvarivanje prava glasa, dozvolilo "slobodno izražavanje mišljenja naroda" te da li je sačuvao "samu bit prava glasa", te općenito, da li članak 3. Protokola 1 nameće državama obvezu da uvedu sustav koji omogućava pravo glasa dijaspore.

Kao prvo, ni mjerodavni međunarodni ni regionalni sporazumi kao ni njihova interpretacija od strane nadležnih međunarodnih tijela ne sadrže temelj za zaključak da bi država imala obvezu omogućiti svojim državljanima koji privremeno ili trajno borave u inozemstvu, ostvarivanje prava glasa. Istina je da su tijela Vijeća Europe u nekoliko navrata pozvale države članice da omoguće svojim državljanima koji žive u inozemstvu da sudjeluju u najvećoj mogućoj mjeri u izbornom postupku. Međutim, kao što je naglasila Venecijanska komisija*, olakšavanje prava glasa dijaspori, iako poželjno, nije bilo i obvezno za države već je samo predstavljalo mogućnost koje je zakonodavac svake zemlje imao razmotriti.

Kao drugo, komparativno-pravnom usporedbom zakonodavstva država članica Vijeća Europe ustanovljeno je da se prema važećim odredbama nije moglo zaključiti da su države imale obvezu omogućavanja prava glasa svojim državljanima koji žive u inozemstvu. Iako je velika većina država ugovornica dopuštala svojim državljanima pravo glasovanja u inozemstvu, neke to nisu učinile. Što se tiče uvjeta za ostvarivanje tog prava, oni su se trenutno znatno razlikovali, što je impliciralo da su države ugovornice imale široku slobodu procjene po ovom pitanju.

Kao treće, iako je grčki Ustav sadržavao odredbu koja je dopuštala zakonodavcu da uredi pravo glasanja dijaspori iz njihovog mjesta prebivališta, ona ga nije i obvezivala na to, budući da je sadržaj te odredbe bio prepušten izboru. Dakle, nije bila zadaća Suda ukazivati nacionalnim vlastima kada i kako provesti tu odredbu. Nadalje, bilo je nepriježno da su grčke vlasti u nekoliko navrata pokušale usvojiti zakonodavstvo koje bi dalo učinka navedenoj odredbi; međutim, oko tih se pokušaja nije mogla stvoriti politička volja.

Najzad, unatoč činjenici da su se podnositelje zahtjeve pitanja u njihovoj zemlji ticala jednako kao i one koji borave u njoj, to nije bilo dovoljno da dovede u pitanje pravnu situaciju u Grčkoj. U svakom slučaju, nadležne vlasti nisu mogle uzeti u obzir slučaj svakog pojedinca po pitanju uređivanja prava glasa, već su morali utvrditi opće pravilo. Što se tiče remećenja financijskog, obiteljskog i profesionalnog života podnositelja zahtjeva koje bi bilo prouzrokovano činjenicom da su morali otkazati putovanja u Grčku kako bi glasovali, to također nije bilo nerazmjerno do mjere da bi povrijedilo prava na koja su se pozivali.

Zaključak: nema povrede (jednoglasno).

*Europska komisija za demokraciju kroz pravo, poznatija kao Venecijanska komisija, jest savjetodavno tijelo Vijeća Europe o ustavnopravnim pitanjima ustanovljeno 1990. godine.

© Vijeće Europe/Europski sud za ljudska prava
Ovaj sažetak, sastavljen od strane Tajništva, ne vezuje Sud.

© Vijeće Europe/Europski sud za ljudska prava, 2012.

Službeni jezici Europskog suda za ljudska prava su engleski i francuski. Ovaj prijevod je financiran uz podršku Zaklade za ljudska prava Vijeća Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Ovaj prijevod ne obvezuje Sud niti je isti odgovoran za njegovu kvalitetu. Prijevod se može preuzeti iz HUDOC baze podataka sudske prakse Europskog suda za ljudska prava (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili iz bilo koje druge baze podataka s kojom ga je Sud podijelio. Prijevod se može umnožavati u nekomercijalne svrhe pod uvjetom da se navede puni naziv predmeta, zajedno s naznakom autorskih

prava i referencom na Zakladu za ljudska prava. Ukoliko se bilo koji dio ovog prijevoda namjerava koristiti u komercijalne svrhe, molimo kontaktirajte publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.